

Objaśnienia przyjętych wartości w Wieloletniej Prognozie Finansowej gminy Wołomin na lata 2014-2024

Wieloletnia Prognoza Finansowa, zwana dalej WPF, stanowi instrument zarządzania finansami jednostek samorządu terytorialnego, który został wprowadzony przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Aktualna WPF gminy Wołomin opracowana została na bazie Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Wołomin obejmującej lata 2013-2032.

WPF służy dokonaniu oceny możliwości finansowych gminy w dłuższym horyzoncie czasowym niż roczny budżet. WPF wytycza długookresowe ramy finansowe działalności gminy ustalając m.in. możliwości finansowania nowych zadań, dając podstawę do zaciągania długoterminowych zobowiązań oraz umożliwia dokonanie weryfikacji możliwości sfinansowania długoterminowych przedsięwzięć. Wieloletnia Prognoza Finansowa jest dokumentem strategicznym służącym ocenie długoterminowego potencjału gminy w celu zaplanowania niezbędnych wydatków bieżących oraz ustalenia możliwości inwestycyjnych. W związku z tym, że funkcjonowanie jednostek organizacyjnych charakteryzuje ciągłość, szereg podejmowanych przedsięwzięć wymaga realizacji w okresie przekraczającym rok budżetowy. W szczególności dotyczy to zadań inwestycyjnych oraz decyzji finansowych podejmowanych w danym roku budżetowym, które pociągają za sobą skutki w kolejnych latach, np. rozpoczęcie inwestycji nie tylko pociąga za sobą konieczność ponoszenia nakładów na jej kontynuację i dokończenie, lecz także konieczność zapewnienia w kolejnych latach środków finansowych na wydatki eksploatacyjne.

Ustawą z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. z 2012 r., poz. 1456) wprowadzono zmiany dotyczące m.in. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w zakresie wieloletniej prognozy finansowej sporządzanej przez jednostki samorządu terytorialnego. Zmiany te obejmują elementy składowe WPF, definicję przedsięwzięć, formy i zasady sporządzania i przekazywania wpf do regionalnej izby obrachunkowej, a następnie do Ministerstwa Finansów. W związku ze zmianą od 1 stycznia 2013 r. definicji przedsięwzięcia, nie zalicza się już do nich gwarancji i poręczeń udzielanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Zważywszy, że gwarancje i poręczenia udzielane są na bardzo długi okres, zmiana ta ogranicza w znacznym stopniu okres objęty WPF i powoduje, że dane w niej wykazane są bardziej realistyczne.

W załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego, pod częścią tabelaryczną, będącą wzorem WPF zapisano m.in., że „w przypadku planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji w okresie dłuższym niż okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne, informację o wydatkach z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, wykraczającą poza wspomniany okres, należy zamieścić w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej”. W związku z tym okres Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Wołomin został skrócony do 2024 roku, jednakże trzeba podkreślić, że gmina Wołomin cały czas posiada do 2032 roku poręczenie spłaty rat kapitałowych pożyczki zaciągniętej w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie przez Przedsiębiorstwo

Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wołominie na realizację projektu „Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie aglomeracji Wołomin – Kobyłka”. Wysokość poręczenia wynosi 30.000.000 zł zgodnie z uchwałą Nr IX-114/11 Rady Miejskiej w Wołominie z dnia 28 października 2011 roku w sprawie zmiany uchwały dotyczącej udzielenia poręczenia pożyczki zaciągniętej przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Wołominie.

Aktualne prognozy makroekonomiczne wskazują, iż pomimo symptomów ożywienia w gospodarce w dalszym ciągu ograniczony będzie poziom dochodów pozostających w dyspozycji gminy. Przewidywania dotyczące przyszłości dodatkowo obciążone są elementem niepewności dotyczącej rozwoju sytuacji gospodarczej w Europie i na Świecie i w konsekwencji stanu koniunktury gospodarczej w Polsce.

Regulacje ustawowe oraz uwarunkowania zewnętrzne mają duży wpływ na ograniczone możliwości wydatkowe, szczególnie w zakresie wydatków bieżących. Stąd też planowany poziom wydatków bieżących w latach 2014-2017, zweryfikowany został do poziomu możliwych do osiągnięcia dochodów bieżących. Obniżenie możliwości finansowych budżetu ze względu na ograniczone dochody wymaga zwiększania efektywności gospodarowania środkami publicznymi, w szczególności w obszarach, które generują najwyższe koszty bieżące. Konieczne będzie utrzymanie zwiększonej dyscypliny budżetowej w zakresie tej kategorii wydatków, m.in. poprzez rygorystyczne respektowanie zasady oszczędności zdefiniowanej w ustawie o finansach publicznych jako uzyskiwanie najlepszych efektów z danych nakładów.

W związku ze skutkami budżetowymi spowolnienia gospodarczego oraz koniecznością realizacji strategicznych inwestycji w perspektywie średnioterminowej przewiduje się, że wydatki będą przewyższały dochody generując deficyt budżetowy, który jednak z kwoty 12 180 485 zł w roku 2014 będzie się w kolejnych latach zmniejszał. Zakłada się, że w roku 2018 roku wydatki budżetowe będą zbilansowane dochodami budżetowymi. Dlatego też w najbliższej perspektywie strategicznym celem gospodarki finansowej gminy będzie restrukturyzacja kosztowa działalności operacyjnej oraz identyfikowanie i wykorzystywanie rezerw zarówno w zakresie pozyskiwania dochodów, jak i finansowania zadań bieżących i inwestycyjnych.

W celu realizacji przedsięwzięć ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej gmina Wołomin będzie korzystała z finansowania środkami pochodzącymi ze źródeł zewnętrznych w postaci kredytów, pożyczek i pozyskanymi z emisji obligacji komunalnych. Przewiduje się, że co roku udział środków zwrotnych w finansowaniu inwestycji będzie ulegał obniżeniu, a planowana od 2018 roku nadwyżka będzie przeznaczana na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań i finansowanie wydatków majątkowych.

Poprawa wyniku operacyjnego w okresie kilkuletnim jest kluczowym wyzwaniem dla gminy Wołomin. Zdolność do uzyskiwania dodatnich wyników operacyjnych jest istotna z punktu widzenia możliwości inwestycyjnych gminy. Ponadto poziom nadwyżki operacyjnej przekłada się pośrednio na poziom wiarygodności kredytowej jednostki.

Zgodnie z WPF 2014-2024 gmina Wołomin w każdym z lat spełnia wymogi przepisu art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, mówiącym o co najmniej zrównoważeniu dochodów bieżących i wydatków bieżących. W całym okresie prognozy przewiduje się uzyskiwanie corocznych nadwyżek operacyjnych (wydatki bieżące niższe niż dochody bieżące).

We wszystkich prognozowanych latach spełniony jest także obowiązujący od 1 stycznia 2014 roku wskaźnik z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Pomimo ograniczenia możliwości budżetowych gminy na skutek wprowadzania nowych zadań przez administrację rządową bez przekazania środków na nie oraz osłabienia tempa rozwoju gospodarczego najważniejszym wyzwaniem gminy w 2014 roku i w kolejnych latach pozostanie generowanie odpowiednich środków na inwestycje w celu zapewnienia warunków finansowych dla kontynuacji realizacji wieloletnich zadań inwestycyjnych.

W dalszym ciągu ważnym aspektem polityki budżetowej gminy w 2014 roku i w następnych latach będzie proces optymalizacji zależnych lub częściowo zależnych od gminy czynników kształtujących dochody niepodatkowe i podatkowe oraz poszukiwanie możliwości zwiększania aktualnych źródeł dochodów przy wykorzystaniu możliwości, jakie dają przepisy, w tym regulacje zawarte w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

W związku z tym, że dochody i wydatki budżetowe mają podstawowe znaczenie w budżecie objaśnienia dotyczą przede wszystkim tych wartości. Przychody i rozchody stanowią natomiast konsekwencję planowanych dochodów i wydatków.

DOCHODY BUDŻETOWE

Prognoza dochodów na 2014 rok przewiduje wpływy w wysokości 148 163 809 zł, co oznacza spadek nominalny o 1,49% tj. o kwotę 2 239 154 zł, w stosunku do 2013 roku. Dochody majątkowe do 2017 roku zostały zaplanowane w WPF na podstawie podpisanych umów na dofinansowanie projektów realizowanych w ramach programów UE, analizy wpływów historycznych oraz analizy zasobu komunalnego przeznaczonego do sprzedaży w kolejnych latach. Spadek dochodów bieżących w roku 2014 wiąże się głównie z niższymi wpływami:

- z udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych,
- z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska,
- z podatku od czynności cywilnoprawnych,
- z podatku od spadków i darowizn,
- z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości,
- z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości.

DOCHODY Z UDZIAŁU W PODATKU DOCHODOWYM OD OSÓB FIZYCZNYCH (PIT)

W 2014 roku udział gmin we wpływach z podatku PIT wynosić będzie 37,53 % i będzie wyższy od wskaźnika w 2013 roku o 0,11 punktu procentowego. Prognozowane na 2014 rok dochody z udziału w PIT są niższe od planowanych do uzyskania w 2013 roku o 5,36 %, ponieważ uwzględniono zagrożenie niższego wpływu planowanych dochodów w 2013 roku.

Prognoza dochodów z udziału w PIT na lata kolejne opiera się na założeniach Ministerstwa Finansów. Wraz ze stopniową poprawą koniunktury gospodarczej w horyzoncie prognozy Wieloletniego Planu

Finansowego Państwa 2013-2016 można spodziewać się powolnego wzrostu dynamiki dochodów gminy Wołomin z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych.

DOCHODY Z UDZIAŁU W PODATKU DOCHODOWYM OD OSÓB PRAWNYCH (CIT)

Wysokość udziału we wpływach z podatku CIT jest stała i wynosi zgodnie z obecnym stanem prawnym 6,71% od podatników tego podatku posiadających siedzibę na obszarze gminy. Podstawę prognozy dochodów z udziału w CIT stanowiła analiza historyczna wpływów z tego podatku, gdyż charakteryzuje się on na naszym terenie dużą niestabilnością i pozostaje w ścisłym związku z koniunkturą gospodarczą kraju. W związku z tym, że w 2013 roku zanotowano niewielki wzrost wpływów z tego tytułu, na 2014 rok zaplanowano także wzrost wpływów z udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych i utrzymano taką tendencję na lata następne.

DOCHODY Z PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI

W kalkulacji dochodów z podatku od nieruchomości uwzględniono bieżący – systematycznie zwiększający się - stan bazy podatkowej, który jest podstawą wymiaru podatku oraz stopień ściągłości podatków w wysokości analogicznej jak w latach poprzednich. Na 2014 rok nie zaplanowano podwyższenia stawek tego podatku. Jednakże w związku z tym, że od 2012 roku stawki podatku od nieruchomości nie były zwiększane, wydaje się niezbędne coroczne podnoszenie stawek przynajmniej o prognozowany wskaźnik inflacji.

DOCHODY Z PODATKU OD CZYNNOŚCI CYWILNOPRAWNYCH

Dochody z podatku od czynności cywilnoprawnych są ściśle powiązane z aktualną sytuacją na rynku nieruchomości, na którym utrzymuje się od końca 2008 roku dekonjunktura. Spadek liczby i wartości transakcji na rynku nieruchomości to m.in. skutek ograniczenia dostępności kredytów hipotecznych i niekorzystnej sytuacji społeczno-gospodarczej, a także negatywne nastroje konsumentów. Wpływy z tytułu tego podatku zostały zaplanowane na niższym poziomie niż w 2013 roku i są ostrożnie planowane na kolejne lata.

DOCHODY Z NAJMU I DZIERŻAWY MIENIA

Plan na 2014 w zakresie dochodów z najmu i dzierżawy mienia sporządzono w oparciu o analizę wpływów w latach ubiegłych.

DOCHODY Z OPŁAT ZA ZARZĄD, UŻYTKOWANIE I UŻYTKOWANIE WIECZYSTE NIERUCHOMOŚCI

Przy projekcji wpływów z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości przyjęto niższe dochody, ponieważ są prowadzone i zakończone postępowania dotyczące przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów w prawo własności, których skutkiem jest zmniejszenie ilości nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste na cele nie mieszkaniowe.

DOCHODY Z TYTUŁU SPRZEDAŻY USŁUG

Główną pozycję we wpływach ze sprzedaży usług stanowią opłaty za korzystanie z obiektów sportowych Ośrodka Sportu i Rekreacji „Huragan” oraz wpływy z tytułu rozliczenia dochodów z Pływalni w związku ze zmianą formy rozliczeń podatku od towarów i usług między Gminą a Ośrodkiem Sportu i Rekreacji „Huragan” w Wołominie. Zmniejszyły się natomiast wpłaty rodziców z tytułu uczęszczania dzieci do przedszkoli publicznych w związku tzw. ustawą przedszkolną, która wprowadziła od 1 września 2013 roku ograniczenie opłat pobieranych przez gminę od rodziców do maksymalnie 1 zł za każdą dodatkową godzinę ponad minimalne 5 bezpłatnych godzin.

WPŁYWY ZE SPRZEDAŻY LOKALI I NIERUCHOMOŚCI

Dochody z tytułu wpływów ze sprzedaży lokali i nieruchomości zmniejszono w stosunku do 2013 roku w związku z niskim poziomem wykonania tych dochodów oraz dekoniunkturą na rynku nieruchomości.

ŚRODKI NA DOFINANSOWANIE PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH PROGRAMÓW UE

Na 2014 rok zaplanowano dochody z tytułu dofinansowania projektów realizowanych w ramach programów UE na podstawie podpisanych umów. W związku z tym, że brak jest informacji na temat budżetu środków europejskich w ramach kolejnej perspektywy finansowej w dochodach od 2015 r. nie uwzględniono środków pochodzących ze źródeł zagranicznych. Prognoza dochodów ujmuje wyłącznie dochody przekazywane z budżetu Unii Europejskiej w ramach perspektywy finansowej na lata 2007-2013 (z okresem wydatkowania do 2015 roku).

DOTACJE CELOWE OTRZYMYWANE Z BUDŻETU PAŃSTWA

Dotacje celowe z budżetu państwa zostały zaplanowane przy założeniu utrzymania ich nominalnego poziomu wynikającego z planu na 2013 rok.

Zaplanowano dotację, wynikającą z ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) w zakresie dotyczącym zasad działania i finansowania przedszkoli, będącą iloczynem kwoty rocznej na wychowanka (1 242 zł) oraz liczby dzieci w wychowaniu przedszkolnym, które zostały wykazane w systemie informacji oświatowej według stanu na 30 września 2013 roku.

WYDATKI BUDŻETOWE

Wydatki gminy Wołomin na 2014 rok prognozowane są w warunkach utrzymywania się ograniczonych możliwości budżetowych w aspekcie finansowym, jak też w związku próbą realizacji programu ograniczania deficytu budżetowego i długu przy założeniu pełnego sfinansowania wydatków „sztywnych” takich jak koszty obsługi długu, potencjalne kwoty spłat udzielonych przez gminę poręczeń w latach poprzednich oraz zobowiązania wynikające z podpisanych umów.

Wydatki bieżące zostały ustalone przy generalnym założeniu utrzymania zakresu i poziomu usług publicznych świadczonych przez gminę na rzecz mieszkańców na poziomie adekwatnym do możliwości budżetowych gminy.

Wydatki ogółem w 2014 roku wyniosą 160 344 294 zł, co oznacza wzrost nominalny o 0,16 %, tj. o kwotę 259 483 zł w stosunku do 2013 roku.

Wydatki bieżące w 2014 roku osiągną wielkość 134 475 732 zł, co oznacza spadek nominalny o 0,98%, tj. o kwotę 1 336 166 zł, w stosunku do 2013 roku.

Należy zauważyć, że na cały 2014 rok zaplanowano wydatki z funkcjonowaniem nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wynikającego z nowelizacji ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2012 r., poz. 391 z późn. zm.). Wyzwaniem budżetowym pozostanie zbilansowanie nowego systemu na poziomie planu i wykonania dochodów oraz wydatków z tego tytułu. Przedsięwzięcie to rodzi ryzyko związane z poziomem i terminowością realizacji wpływów do budżetu gminy z tytułu opłat wnoszonych przez właścicieli nieruchomości.

Wydatki majątkowe w 2014 roku osiągną wielkość 25 868 562 zł, co oznacza wzrost 6,57 %, tj. o kwotę 1 595 649 zł, w stosunku do 2013 roku. Wydatki majątkowe na lata następne zaplanowano w wysokości

zapewniającej realizację przedsięwzięć wykazanych w załączniku do WPF. Zaplanowane na lata 2014-2017 wydatki majątkowe w łącznej wysokości 55 230 112 zł obejmują finansowanie 25 zadań. Przygotowanie niniejszego dokumentu w zakresie przedsięwzięć inwestycyjnych zostało poprzedzone analizą i weryfikacją pod względem rzeczowym dotychczasowych planów inwestycyjnych oraz nowych zamierzeń w celu dostosowania do limitów środków finansowych, które mogą być w poszczególnych latach przeznaczane z budżetu gminy na wydatki majątkowe. Zweryfikowano kwoty wydatków na przedsięwzięcia zawarte w WPF zgodnie z możliwościami finansowymi gminy, aktualnymi kosztorysami inwestorskimi i projektem budżetu na 2014 rok.

Przewidywany udział wydatków majątkowych w całości wydatków gminy w 2014 r. osiągnie poziom 16,13%.

Wstrzymano realizację niżej wymienionych przedsięwzięć:

Odbiór wody opadowej i roztopowej z terenu chodników i dróg gminnych oraz konserwacja sieci kanalizacji deszczowej 900-90001: ze względu na podpisywanie umów na rok budżetowy.

Transport zbiorowy (autobus nocny ZTM, komunikacja miejska na terenie gminy): ze względu na podpisywanie umów na rok budżetowy.

Transport zbiorowy dofinansowanie "Wspólnego biletu" ZTM-KM: ze względu na brak wiążących uzgodnień z ZTM.

Przebudowa układu drogowo-ulicznego: ze względu na podpisywanie umów na rok budżetowy na poszczególne zadania.

W stosunku do Projektu WPF na 2014 rok wprowadzono następujące zmiany:

Wprowadzono do realizacji niżej wymienione przedsięwzięcia – wydatki majątkowe:

1. „*Remont ul. Gdyńskiej na odcinku od ul. Piłsudskiego do ul. Okopowej*”: w 2014 roku -1 000 000 zł, w 2015 roku – 500 000 zł,
2. „*Wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej budowy sali gimnastycznej przy SP nr 3 w Wołominie*”: w 2014 roku - 80 000 zł, w 2015 roku – 220 000 zł.

Zakończono realizację przedsięwzięcia:

1. "*Budowa ulicy Czwartaków*"

Projekt uchwały o wieloletniej prognozie finansowej na lata 2014-2024 uzyskał pozytywną opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie potwierdzoną Uchwałą Nr Wa.390.2013 z dnia 06 grudnia 2013 roku.